

NOTA DE PREMSA. Barcelona, 23 d'octubre de 2020

ELS BISBES PARLEN DE SANT ANTONI MARIA CLARET I DE *FRATELLI TUTTI*, LA NOVA ENCÍCLICA DEL PAPA FRANCESC

Recull de les cartes dominicals dels bisbes de Catalunya

En la festa de sant Francesc d'Assís, diumenge 4 d'octubre, el papa Francesc va fer pública una nova Carta Encíclica amb el títol *Fratelli tutti*, "Germans tots", sobre la fraternitat i l'amistat social. És la tercera Encíclica del seu pontificat, després de la *Lumen Fidei*, sobre la fe cristiana, publicada el 29 de juny de 2013, i de *Laudato si'*, sobre la cura de la casa comuna, del 24 de maig de 2015.

D'altra banda, el 24 d'octubre es commemora el 150è aniversari de la mort de sant Antoni Maria Claret (Sallent, Bages, 23 de desembre de 1807 - Abadia de Fontfreda, 24 d'octubre de 1870), religiós català, arquebisbe de Santiago de Cuba, que va fundar els ordes dels Missioners Fills de l'Immaculat Cor de Maria (claretians) i de les Religioses de Maria Immaculada Missioneres Claretianes.

Els bisbes de Catalunya centren els seus escrits dominicals a parlar de la Carta Encíclica *Fratelli tutti* i de sant Antoni Maria Claret, així com de centres de pregària i acolliment espiritual, de la situació dels desplaçats interns, de ser pelegrins, del Pla Diocesà de Pastoral i de ser alliberats.

Tres de les cartes dominicals parlen de l'encíclica *Fratelli tutti*. L'arquebisbe d'Urgell, **Joan Enric Vives**, diu que l'encíclica del Papa "comença amb l'expressió que St. Francesc utilitzava per dirigir-se a tothom, "Fratelli tutti, germans tots" (*Admon.* 6,1), i invitar-los a l'estil d'estimar-se entre tots, més enllà del marc geogràfic i cultural propi" i que "s"inspira en la trobada que va tenir el 2019 amb el Gran Imam Ahmad al-Tayyeb a Abu Dhabi, durant la qual van signar el Document sobre la Fraternitat Humana". Afirmar que l'encíclica "demana més fraternitat i solidaritat humanes, i és una crida a rebutjar les guerres" i "se centra en els problemes socials i econòmics contemporanis i proposa un món ideal de fraternitat en el qual tots els països poden formar part d'una "família humana més àmplia"". Exposa que l'encíclica "reordena els temes més presents en les intervencions del Papa Francesc: la guerra i la pau, el racisme, l'emigració, les relacions interreligioses, la propietat privada, la fraternitat universal, la llibertat, igualtat i fraternitat, la dignitat de les dones, la pena capital inadmissible, la política internacional i la guerra". Manifesta que el Papa "no defensa o justifica els privilegis dels uns sobre els drets de tots, i tampoc no es mou per ideologia sinó per

principis evangèlics” i que “subratlla i reproposa el pensament de St. Joan Pau II que Déu ha donat la terra a tot el gènere humà perquè sustenti tots els seus habitants, sense exclusions ni privilegis”. Recorda que “la Doctrina Social de l'Església des de la primera encíclica social, la “*Rerum Novarum*” (1891) del Papa Lleó XIII, fins a “*Fratelli tutti*” del Papa Francesc, denuncia l'augment del nombre dels pobres i proposa les tres T de Francesc: “*Terra, Teulada i Treball*””. Finalment, diu que “el Papa està a favor del “miracle de la bondat” que ajuda a discernir entre conflictes i injustícies, i diàleg i resolució de conflictes” i que “el text acaba amb una pregària ecumènica”.

El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, **Agustí Cortés**, diu que mitjançant la carta encíclica “Germans tots”, “el Papa fa una crida a viure en concret i realment la fraternitat universal, un missatge tant més urgent com més s'estén la crisi i el sofriment, aferrissant-se sobretot en els pobres i necessitats”. Afirmar que aquesta crida no és nova, sinó que “ressona en el nostre món occidental i en l'Orient Mitjà des de fa dos mil anys, amb l'inici del cristianisme”, però que “som molt lluny de viure la fraternitat universal”. Expressa que “la carta del Papa comença constatant els grans buits i negacions pràctiques de la fraternitat en les nostres vides concretes i en el terreny de les relacions internacionals” i que “dues observacions evidencien la gravetat d'aquesta manca de fraternitat”: “que subratllem l'immens adjectiu d’“universal”” i que “tot canvia quan precisament “l'altre”, de qui soc cridat a sentir-me com a germà, sofreix”. Destaca que la gran qüestió és “què tinc a veure jo amb les llàgrimes del meu germà?” i que “és la gran pregunta que va sonar al començament de la nostra història, o millor, de la història dels nostres conflictes” quan “digué Déu a Caín: On és el teu germà Abel?” i “Caín va voler escapar-se'n, negant qualsevol deure de fraternitat”. Demana si “tindria sentit aquesta pregunta en boca de Déu dirigida avui a cadascun de nosaltres, per exemple en la situació de la present crisi” i que “responguem a aquesta qüestió amb sinceritat i honradesa”. Finalment, diu que “les llàgrimes del germà, que Déu mateix comparteix en Jesucrist, també, en Jesucrist són nostres” i que “han de ser nostres, perquè estem vinculats amb llaços, que neixen de les mans de Déu i s'activen amb la nostra voluntat d'estimar responsablement”.

El bisbe de Tortosa, **Enric Benavent**, diu que “l'encíclica *Fratelli tutti* no és un document ahistòric” i que “el Papa ens recorda que l'ideal de la fraternitat es va construir des d'unes circumstàncies històriques concretes i servint-se dels mitjans humans que ajuden a transformar el nostre món”. Afirmar que “un dels instruments més importants per a la consecució de la justícia és el compromís social i polític” i que “l'aportació pròpia del magisteri de l'Església per a il·luminar i orientar el compromís social i polític dels cristians és la seua doctrina social”, en la qual “trobem indicacions de naturalesa ètica, que són fruit d'una reflexió de la raó il·luminada per la fe i que, per tant, pot ser compartida per persones no creients”. Recorda que “l'encíclica no és un document polític i, per tant, no ha de ser interpretada com a tal, encara que el seu ensenyament tingui conseqüències polítiques”. Constata que “dos són les ideologies que, segons el parer del Papa, dificulten el camí per a la consecució d'un món més just”: els “populismes fomentats per determinats grups que, instrumentalitzant políticament la cultura d'un poble, busquen altres interessos” i “certs liberalismes que

estan al servei “dels interessos econòmics dels poderosos”. Manifesta que “per a superar els perills del populisme i del liberalisme radical el Papa convida a una revaloració de la política, que obre “per grans principis i pensant en el bé a llarg termini”, que no siga esclava a la immediatesa dels resultats electorals i treballa per un sistema econòmic integrat en un projecte que busque el bé comú”. Finalment, diu que “aquesta és també una manera de viure el mandat de l'amor, que no “només s'expressa en relacions íntimes i pròximes”, sinó que abasta també “les relacions socials, econòmiques i polítiques” (núm. 181)”.

Dues de les cartes dominicals parlen de sant Antoni Maria Claret. El bisbe de Vic, **Romà Casanova**, recorda que “el dia 24 d'aquest mes d'octubre s'acompleixen cent cinquanta anys de la mort del P. Claret, en el monestir cistercenc de Fontfreda (Llenguadoc, França)” i que “el missioner que havia recorregut moltes poblacions de Catalunya, Canàries i Cuba, com també de la resta d'Espanya i àdhuc París i Roma, arribava malalt i pobre per a ser acollit per aquella comunitat monàstica”. Diu que “missioner i pobre són les dues senyes d'identitat que porta el P. Claret en el seu cor i la seva ànima, en el seu cos i el seu rostre, en les seves mans i els seus peus, en la seva boca i la seva mirada en aquell moment de gran feblesa i de gran prova” i que “arribava a aquella hora amb un cor encès de donació i amor a Jesús, del qual ell havia predicat i ensenyat a temps i a destemps, amb la paraula i amb la vida”. Indica que les dues senyes d'identitat de sant Antoni Maria Claret en aquell moment i en tota la seva vida “són molt adients per als qui volem seguir les petjades de Crist enmig del món en aquest moment de la història que ens pertoca de viure”. Finalment, diu que “fer memòria del P. Claret ha de ser per a tots nosaltres un motiu per a sentir-nos més encoratjats a fressar els camins de l'evangelització en el nostre món, des de la pobresa amarada d'amor apassionat per tots els homes, germans nostres”.

El bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, diu que “per a tots nosaltres sant Antoni Maria Claret és un germà”. Recorda que el sant “va predicar per moltíssimes viles i ciutats de la diòcesi”, així com que “té molts altars dedicats a les nostres esglésies, especialment a les colònies tèxtils –a causa de ser el patró dels treballadors d'aquest ram”. Afirmar que “la congregació que ell va fundar va tenir una gran presència a la nostra diòcesi –sobretot a Cervera i a Solsona”. Comenta que aquests mesos ha estat llegint l'autobiografia del sant, en l'edició catalana més recent i que “una visita al santuari/sepulcre del sant amb alguns seminaristes i l'obsequi d'un exemplar d'aquesta edició, fou l'ocasió per a llegir-lo directament”. Diu que “es tracta d'una obra exquisida” en la qual “cada petit capítol porta un ensenyament sobre alguna virtut cristiana, sempre arran dels fets de la seva vida”. Explica que a l'obra “apareix sobretot el seu gran zel per la salvació de totes les ànimes, el seu esperit missioner i la seva fórmula apostòlica per aconseguir conversions veritables i duradores”, que “és especialment interessant la presentació de les virtuts necessàries per al missioner que vol que el seu treball doni fruit” i que “són especialment nutritius, en aquest sentit, els capítols 10-15 i 23-30, de la segona part”. Finalment, expressa que “el 150è aniversari de la mort de sant Antoni Maria Claret és una bona ocasió per llegir la seva

autobiografia" i que mira que "a les 12 parròquies de referència en pugueu trobar exemplars a la venda".

L'arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**, diu que "mentre la nostra relació amb Déu no superi els nostres interessos —«et dono perquè tu em donis»—, no passarem mai el llindar del misteri de Déu", que "el Déu de Jesucrist és un Déu gratuït i vol que les relacions amb ell siguin gratuïtes" i que "per Jesucrist i en el seu Esperit som fills de Déu". Recorda que "Jesucrist ens fa pregar «Pare nostre» i no pas «Pare meu», amb tota l'extensió i el pes que porta l'adjectiu «nostre», que "la pregària cristiana no tracta de captar l'atenció de Déu", sinó que "més aviat està ordenada a centrar la nostra atenció en Déu" i que "d'aquí que les paraules que diem quan preguem, més que revelar a Déu els nostres sentiments, els purifiquen". Afirmar que "per a poder viure el que acabem d'expressar, en la majoria d'ocasions és necessari un bon acolliment i acompanyament espirituals". Reconeix que "a voltes, a les parròquies es fa difícil oferir aquest acolliment i acompanyament en la seva totalitat" i que per això han creat "un Secretariat per a l'Acompanyament, per tal d'ajudar en aquesta comesa". Manifesta que convé que "es potenciïn determinats llocs on, amb una Església de portes obertes, en qualsevol moment de la jornada hom hi pugui trobar aquell escalf que els primers deixebles van trobar en Jesús". Finalment, informa que "desitgem portar vida consagrada al santuari de la Serra de Montblanc", que "en altres temples ja té lloc aquest acolliment, com a l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona" i que dimarts dia 27 d'octubre, a les 7 de la tarda, beneirà al costat d'aquest temple "una petita capella de pregària i d'adoració perpètua al Santíssim Sagrament", amb l'objectiu "que estigui oberta dia i nit", un "espai de recolliment i de pregària per tal que, en qualsevol moment hom pugui trobar-se amb el Senyor".

El **cardenal Joan Josep Omella**, parla de "la situació dels desplaçats interns", "de les persones que han d'abandonar les seves llars, forçades per un entorn hostil, i que han de migrar cap a altres regions del país per sobreviure". Diu que "moltes persones es mouen per necessitat, per trobar una oportunitat per seguir endavant en un altre indret del país", que "altres creuen fronteres, fugen de la fam, de la guerra, dels desastres naturals...", que "tots busquen desesperats seguretat i una vida digna" i que "estan desconsolats, però Jesús camina al seu costat, no els abandona". Afirmar que "l'Església de Barcelona és sensible a aquesta realitat present a les comunitats, barris, pobles" i que "des de l'Església, volem veure els rostres de les persones. Unes persones que formen part del nostre entorn". Adverteix que "el confinament que hem patit i les greus conseqüències econòmiques que està provocant han fet que moltes persones, que ja vivien en situacions legals i laborals molt precàries, no tinguin els recursos bàsics per viure amb dignitat" i que "molts germans nostres, la majoria procedents d'altres països, ara són més vulnerables". Comunica que "aquest diumenge, a les sis de la tarda, celebrarem una Eucaristia a la Catedral amb la presència de diverses comunitats agrupades a "Caminem junts en la diversitat", un col·lectiu vinculat a la Pastoral Social i Caritativa de l'arxidiòcesi". Finalment, diu que "en el tracte que donem als germans migrants i refugiats ens hi juguem no només la nostra salvació, sinó també la nostra credibilitat com a seguidors de Jesucrist" i

demana que “Santa Maria, que va patir el sofriment de qui ha de fugir de la seva terra, ens hi ajudi i ens hi impulsi”.

El bisbe de Terrassa, **Josep Àngel Saiz**, recorda que diumenge 1 de novembre “celebrarem la solemnitat de tots els sants i l'endemà la commemoració dels fidels difunts”, celebracions en les quals “fem memòria de moltes persones que ens han precedit, que ja han finalitzat el seu camí a la terra”. Diu que la mort “forma part de l'existència i l'ésser humà és l'únic ésser vivent que és conscient que tard o d'hora li arribarà el moment de morir”. Afirmar que “la celebració de tots els sants i dels fidels difunts ens ajuda, doncs, a reflexionar sobre la nostra condició d'éssers humans”, que “com a creients, estem en el món, però no som del món; vivim entre els homes i compartim les seves angoixes i esperances, però no ens acomodem als criteris de la societat, sinó que busquem la voluntat de Déu” i que “vivim d'alguna manera com si fóssim estrangers o pelegrins que estan de pas en un país que no és el seu lloc definitiu, tal com assenyala l'epístola a Diognet, una obra cristiana a finals del segle II”. Expressa que “un cristià que visqui la seva fe amb sinceritat de cor, descobreix la seva vida com una peregrinació”, que “el creient és estranger i pelegrí a la terra i per això li cal tenir una mentalitat apropiada, la del qui està de pas i no s'aferra als béns materials”, que “el pelegrinatge del cristià a la terra és una peregrinació cap a la Jerusalem celestial” i que “tot peregrinant, ja es participa de la felicitat futura per la fe i l'esperança, i s'arribarà a la plenitud”. Finalment, diu que “cal fer camí amb la mirada posada més enllà i més amunt”, “sense evadir-se de la realitat i dels seus problemes”, “des del compromís amb les causes més nobles d'aquest món i lluitant perquè el Regne de Déu, regne de justícia i de pau, es faci present en tots els ordes de la vida”.

El bisbe de Lleida, **Salvador Giménez**, diu que “una de les característiques del món actual és la programació ordenada d'objectius, projectes i activitats” i que “sembla que sense una bona planificació es pot conduir el col·lectiu al caos o a la paralització del missatge o del producte”. Afirmar que “també les comunitats de cristians fem servir aquest mètode, encara que sabem que la part essencial del pla o de la programació ens ve donada”: “el pla està centrat en la persona de Jesucrist i té com a objectiu donar a conèixer al món sencer el seu missatge i la seva obra”. Recorda que “a tot això en diem evangelització, que se sosté i es desenvolupa gràcies a l'assistència de l'Esperit Sant” i que “a la nostra diòcesi fa anys que treballem d'aquesta manera”. Comunica que “el Pla Diocesà de Pastoral (2020-2024) es va donar a conèixer el passat 7 d'octubre als representants de parròquies i sectors pastorals en una emotiva celebració a la catedral amb motiu de l'inici de curs i de la tradicional festa de l'Enviament per al servei pastoral”. Finalment, diu que “volem unes comunitats que viuen i segueixen l'estil de Jesucrist, que celebren la vida i la fe amb alegria i amb autenticitat, revisant les actuals estructures diocesanes”; que “volem unes comunitats evangelitzadores, que acullen tothom i anuncien en qualsevol circumstància la presència de Déu en aquesta societat complexa, plural i a la qual desitgen servir”; que “volem unes comunitats en procés constant de formació en la saviesa del Senyor, que inclou el creixement personal de la fe i l'atenció als qui més sofreixen” i que “volem

unes comunitats amb una àmplia responsabilitat i compromís d'un gran nombre de laics", comptant "amb el bon fer de sacerdots i religiosos".

El bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, esmenta un fragment del llibre de Siràcida (Sir 51,3), que correspon a la "primera lectura de la celebració de la missa de sant Narcís, i remarca la convicció que Déu allibera". Diu que "volem ser lliures, però ens adonem que la nostra llibertat està molt condicionada", que "constatem que estem sotmesos a diversos mals, a limitacions personals, a la nostra història, a la convivència en societat", però que "–sobretot nosaltres cristians– anomenem «pecat» el mal que trenca la relació amb Déu, amb els altres, amb nosaltres i amb l'entorn, i per això ens esclavitzava". Afirmar que "el cristià, precisament conscient de l'amor de Déu, pot sentir-se alliberat amb la condició de demanar i rebre el perdó" i que "l'experiència de ser alliberat ha de ser viscuda pel cristià, pel deixeble de Jesús". Recorda que "Sant Narcís, en el pensament popular, està unit a l'alliberament, amb el fet –legendari o no– de les mosques alliberadores" i pregunta "de quins mals ens cal avui ser alliberats". Respon que hem de ser alliberats de "tot allò que ens deshumanitza, ens esclavitzava i posa en perill la nostra dignitat i la de tota persona", "de les incoherències que podem viure com a cristians", "de no respectar els drets humans, i de cercar la solució dels problemes per mitjà de la violència", "de menystenir els altres i, especialment, els qui pensen diferent"... Finalment, diu que "el qui se sent alliberat ha de convertir-se en alliberador de les persones i dels seus mals", que "la finalitat és viure en llibertat tot respectant i cercant també la llibertat dels altres" i que "el cristià és alliberat, i allibera".

Poden trobar les glosses senceres al web de la Conferència Episcopal Tarraconense (<http://www.tarraconense.cat/>) i a la pàgina web de cada diòcesi:

- Barcelona: <https://esglesia.barcelona/cartes-dominicals/>
- Girona: <http://www.bisbatgirona.cat/ca/el-bisbe-francesc.html>
- Lleida: <http://www.bisbatlleida.org/documents/bisbe>
- Sant Feliu de Llobregat: <https://bisbatsantfeliu.cat/wp-content/uploads/2020/10/20201025FullDominical.pdf>
- Solsona: <https://bisbatsolsona.cat/bisbe/documents/>
- Tarragona: <https://www.arquebisbattarragona.cat/arquebisbeplanellas/cartes-dominicals/>
- Terrassa: <https://www.bisbatdeterrassa.org/ca/bisbe/cartes-dominicals>
- Tortosa: <https://bisbattortosa.org/paraules-de-vida/>
- Urgell: <http://www.bisbaturgell.org/index.php/ca/el-bisbe-durgell/la-veu-del-bisbe>
- Vic: <http://www.bisbatvic.com/full.htm>

Així mateix, poden trobar l'encíclica *Fratelli tutti*, així com els actes de la commemoració del 150è aniversari de la mort de sant Antoni Maria Claret, a les següents pàgines web:

- Actes amb motiu del 150è aniversari de la mort de sant Antoni Maria Claret:
<https://www.bisbatvic.org/ca/noticia/150-anys-de-la-mort-de-sant-antoni-maria-claret>
- Encíclica *Fratelli tutti*:
http://www.vatican.va/content/francesco/es/encyclicals/documents/papa-francesco_20201003_enciclica-fratelli-tutti.html

